

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

§. 2. De reparandis Ecclesiis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

oratorij & pastoribus, *cap. ult. h. t.* tum enim auctoritate Episcopi nova Ecclesia extrui potest etiam invito Reſtore: imò & portio competens ex proventibus Eccleſiæ antiquæ, ſi ea abunde arbitrio ejusdem Episcopi assignari novæ, *d. e. cap. Ad audientiam verſic. quia igitur.* Conc. Trid. *ſeſſ. 2. cap. 4. De reformat.* non obſtante juramento, quod Episcopus antiquæ Eccleſiæ præſtiterit de rebus ejus non alienandis, *d. e. ult.* ſi utique non adſit modis dotandi aliunde, & id fiat ſine præjudicio poſſidentis, ut declaravit Sacra Congregatio, teſte Piaſec. *d. loco num. 2.* Vide Riccium *Deciſ. 554.* Imò ſi neceſſitas fuerit, poteſt Episcopus compellere populum ad ſubminiſtranda novo Parocho ea, quæ ſufficiunt ad ejus ſuſtentationem, Concil. Trid. *d. e. 4.* Ubi etiam ſtatuit, quod Episcopus in hujuſmodi procedere poſſit tanquam Sedis Apoſtolicæ delegatus. Hoc tamen caſu antiqua Eccleſia acquirit jus patronatus in novam, & ejus matrix dicitur *d. cap. Ad audientiam*, eique à nova honor exhibendus eſt: pars verò populi, quæ novæ Eccleſiæ ſupponitur, à jure prioris abſolvitur, *can. Præcipimus xvi. q. 1.* Cæterum congruenter jam d. de Eccleſijs novis edificandis ſtatuit Concil. Trid. *ſeſſ. 25. cap. 3. De Regularib.* ne de cætero ulla Monasteria ac domus tam virorum, quam mulierum, & mendicantium, ſine Episcopi, in cujus diocceſi erigenda ſunt, prius obtenta licentia erigantur, qua de re vide Zyp. *De jure vot. novo lib. 3. Tit. De Regularib. n. 35.* ubi etiam notat Carolum V. anno 1520. 29. *Ordin. edixiſſe*, ne in Brabantia novæ Eccleſiæ aut Capellæ edificentur, ſub præſertim edificatori infligenda & demolitionis, *juxta c. 1. inf. De operis nuntiat.* quodque, uti non oportet novos Ordines ſive Pontificis auctoritate inſtitui, ita Conſtitutiones & Collegia cenſeantur illicita, quæ non ſunt à Superioribus approbata, ex Charonda *lib. 12. Reſp. 64.*

Leproſis verò ſub communi vita ſimul congregari permitti debet propriam habere Eccleſiam cum comiterio & presbytero, ſine præjudicio tamen antiquarum parochiarum, *c. 2. h. t. §. 8.* Episcopo quoque pro ſepultura propria Eccleſiam ædificare aut Monasterium conſtruere, atque ex rebus Eccleſiæ, cui præſidet, dotare licet, hoc tamen discrimine, ut, ſi Monasterium conſtruat, non niſi quinquage-

ſimam partem, ſi verò aliam Eccleſiam, non monaſticis formandam regulis, ſed ob aliam cauſam, non niſi centeſimam partem cenſus Eccleſiæ, cui præſidet, conferre debeat, *c. pen. ſup. De donationibus.*

Porro obtinuit conſuetudo ab antiquo recepta, ut verſus orientem Eccleſiæ edificentur; de qua conſuetudine teſtatur Clemens *lib. 2. Apoſtolic. Conſtitut. cap. 61.* Piaſec. *d. loco num. 3.*

Quæque de novis parochialibus Eccleſijs extruendis ex neceſſitate & gravi cauſa, etiam abſque Reſtoris conſenſu, jam diximus obtinent quoque in Episcopatibus, ex ſimili neceſſitate & gravi cauſa de novo inſtituendis, *arg. c. Sicut univ. inf. De exceſſib. Prælator. & ex Bernardo Episc. 131.* docet Zyp. *h. t. n. 14.* ſubjungens, ſummo Reipubl. ac Religionis bono, ad inſtantiam Regis Philippi II. Pium IV. Pont. 4. Idus Maij 1559. creviſſe novos Episcopatus in Belgio, & eorum diſtrictus in diocceſes erigendas ſeparatim ab Episcopatibus, Leodiens, Ultrajectenſis, & Cameracenſis, aliſque, erectis Sedibus Episcopalibus Cameracenſi & Ultrajectena, ac Collegiata Eccleſia Mechlinienſi, in Archiepiſcopales. Addeus Archiepiſcopum Mechlinienſem, licet Belgij Primas non ſit, tamen inter cæteras eſſe primum, & in conſequis Rudolphi Imp. Mechlinienſi Cameracenſem ceſſiſſe, vindicias ei addicente Sereniſſimo Principe noſtro Alberto.

§. II. De reparandis Eccleſijs,

1. Eccleſia habet tacitam hypothecam in bonis ſuis, qui damnum intulit.
2. Tenentur ad reparationem alii ex conſuetudine, alii ex conventionibus.
3. Hiſi conſtantibus, ex fabrica reparari Eccleſia debent.

1. **A**D Eccleſiarum reparationem tenentur in primis, quicumq; ſua culpa damnum intulerint, tam Jure divino & naturali, quam poſitivo, ſive civili ſive Canonico: adeo ut Eccleſia, ex æquitate juris Canonici, in bonis eorum tacitam habeat hypothecam, & quidem potiorem tacita hypotheca mulieris, quam ea habet pro dote in bonis mariti, atque etiam ſcici. Sic & Prælati vel Magiſtratus.

ex cuius negligentia damnum accedit, tenetur.
2. Secundo, tenentur illi, ad quos consuetudo legitime introducta (nisi laici sint) hoc onus transfudit: cuius probatio, cum in facto consistat, alleganti incumbit: qua de re vide Zyp. h. t. n. 12.

Tertio tenentur, quibus ex specialibus locorum statutis & conventionibus huiusmodi reparatio incumbit: qualia statuta & conventiones particulares plurimae sunt in his regionibus.

Quarto, cessantibus statutis & consuetudine, reparatio Ecclesiae fieri debet ex ea portione, quae à jure vel consuetudine ad fabricam deputata est. Quod si vero vel nulla sit à jure aut consuetudine assignata portio huiusmodi, vel ea non sufficiat ad reparationem, interpellandus est Praelatus, qui decimas percipit, quia non est ferendus, qui lucrum amplectitur, & onus ei annexum contemnit. Et si vero decimae Feudales in manu laica jam ante Concil. Lateran. existentes, sint immunes ab onere reparandarum Ecclesiarum & alendorum Parochiarum, quasi Feudi propriam naturam habeant, prout declarat Decisio Hollandica 16 non tamen illae, quae dominum aliquem Ecclesiasticum agnoscunt, prout tradit Zyp. *De feudis* n. 3, ubi refert sententiam ea de re in Concilio Brabantiae latam. Quamquam secus videatur, si Ecclesiasticus decimas percipiat, quae non per se reversae sint ad Ecclesiam, sed in consequentiam bonorum laicorum, quae possidet, quorum aut sunt pars, aut ab eis dependent, & quorum proinde naturam sortiuntur & accessorie sequuntur, ut post Molin. notat. Zyp. h. t. n. 13.

Quinto, praedictis non sufficientibus, Episcopus, Canonici, ceterique Clerici omnes in eadem Ecclesia beneficiati, pro rata suorum beneficiorum & fructuum, conferre debent, de dicto eo, quod ad victum & vestitum decemum est necessarium, c. 1. 6, De his 4. hoc. tit. can. Si Monachus xv. q. 2. can. Decernimus x. q. 2. Capella Tholosan. Decis. 499. facit. l. Si quis à liberis §. de alimentis D. de alondu liberis. Sic enim nec privata debita aliter solvere tenetur Clericus quam ne egeat; ideoque nec cedit foro, nec incarcerationi, c. Odoardus sup. De solutionib.

Sexto, si ne ista quidem sufficiant eundem est ad populum, qui ibi Sacramenta percipit, nulla habita differentia inter nobiles & ignobiles, etiamsi commode Ecclesiae renuntiare vel-

lent: nec enim est in potestate parochiano- rum, cui Ecclesiae subsint & ubi Sacramenta percipiant ac divinis intersint, cap. 2. sup. De Parochiis.

Septimo, praedictis adhuc non sufficientibus, potest episcopus fructus ac proventus Capellarum, sub ipsa Ecclesia existentium, ad eius refectionem deputare Capellanis, unde honestè vivant, reservata congrua & competentì portione. Vide Conc. Trid. Sess. 1. cap. 7 & declarat. Congregationis Conc. quam refert Zerola p. 1. v. Visitatio dub. 9. incip. Si populus nolit.

Potest etiam eo casu Episcopus, quae pro male partis incertis accipit à testatore aliquo, in reparationem Ecclesiae convertere. Eodemque modo potest concubinos condemnare ad aliquam summam pro reparatione Ecclesiae. Videatur Conc. Trid. Sess. 25. c. 14. Weym. in *Analysi* 8. Ad audientiam num. 21. & seqq. Haec omnia verò latius deducit & probat Pet. Pechius *Tract. de reparandis Ecclesiis*, ubi alias quaestiones movet & discutit.

TITULUS XLIX.

De immunitate Ecclesiarum, coemeterii, & rerum ad eas pertinentium.

1. Immunitas alia est Personarum, alia Locorum, alia Bonorum.
2. Personalis immunitas in quibus consistat.
3. In quibus consistat exemptio localis.
4. 5. Confugientes ad Ecclesiam quatenus iura azyli gaudeant.

Post tractatum de Ecclesiis, qua edificandis qua reparandis, sequitur recto ordine de immunitate tam ipsarum Ecclesiarum, quam coemeteriorum, & aliarum rerum ad eas spectantium, praesertim cum illa saepe à laicis, tanquam Ecclesiasticis plurimum infensa, violetur: cuius proinde tuitio vel maxime ad officium Clericorum spectat.